

Теоретичні питання (12 балів за кожне запитання)

1. На прикладі Північної Америки розкрийте зв'язок гідрографічної мережі території з її історією формування, геотектонічною будовою, рельєфом і кліматичними умовами. Які особливості живлення та водного режиму річок характерні для різних частин материка? Дайте характеристику одного цікавого водного об'єкту Північної Америки.
2. Доведіть на прикладі території України, що формування рельєфу – це результат сукупної дії внутрішніх і зовнішніх сил Землі. Які несприятливі чинники і як змінюють рельєф України? Які заходи щодо їх запобігання ви можете запропонувати?
3. Відомий мореплавець, наш земляк, Юрій Лисянський, під час навколосвітньої подорожі 1803-1806 рр. відкрив безлюдний острів, названий на його честь. Острів Лисянського належить до Гавайських островів і є атолом. Дайте відповіді на запитання: 1) як утворився цей острів; 2) чи входить острів до Тихоокеанського «вогняного кільця»; 3) який його рельєф; 4) яка погода тут переважає – суха чи дощова; 5) які вітри тут панують; 6) чим цей острів цікавий для дайверів? Відповіді аргументуйте.

Практичні завдання (6 балів за кожне завдання)

1. Чи можуть утворитися льодовики на найвищих вершинах Африки та Австралії, якщо середня температура найтеплішого місяця біля підніжжя (на абсолютній висоті 0 м) найвищої вершини Африки становить $+25^{\circ}\text{C}$, а Австралії $+20^{\circ}\text{C}$? Обґрунтуйте відповідь математичними обрахунками.
2. Заповніть таблицю за взірцем

№ з/п	Географічна назва	Географічний об'єкт	Місце розташування об'єкта
	Взірець	Наміб	пустеля
			південно-західна частина Африки
1.	Рока		
2.	Тітікака		
3.	Ейр		
4.	Атакама		
5.	Ігуасу		
6.	Деналі		

Тестові завдання (1 бал за кожну правильну відповідь)

1. Який чисельний масштаб карти, якщо 1 см^2 її площі відповідає 100 га на місцевості?
А 1:10 000
Б 1:100 000
В 1:1 000 000
Г 1:10 000 000
2. Яка погода НЕ характерна для антициклону?
А значне зниження температури повітря під ранок
Б осінні та весняні заморозки
В утворення вранішньої роси
Г незначні добові коливання температури повітря
3. Яким, приблизно, буде атмосферний тиск на вершині Говерли, якщо у Ворохті, яка знаходиться на висоті 850 м, у цей час 680 мм рт. ст.?

А 760 мм рт. ст.

Б 680 мм рт. ст.

В 620 мм рт. ст.

Г 560 мм рт. ст.

4. Який азимут відповідає північно-західному румбу $70^{\circ}15'$?

А $19^{\circ}45'$

Б $20^{\circ}15'$

В $289^{\circ}15'$

Г $289^{\circ}45'$

5. У якому місті Сонце сідає найпізніше?

А Київ

Б Полтава

В Черкаси

Г Вінниця

6. Якій від'ємній тектонічній структурі НЕ відповідає низовина?

А Закарпатському прогину

Б Передкарпатському прогину

В Причорноморській западині

Г Дніпровсько-Донецькій западині

7. У якому водному об'єкті зосереджені основні запаси прісної води?

А льодовиках

Б річках

В озерах

Г болотах

8. Яка течія знаходиться в іншому океані, ніж три решта?

А Канарська

Б Перуанська

В Бразильська

Г Гольфстрім

9. Бриз – це вітер, який дме з води на суходіл

А вдень

Б вночі

В влітку

Г взимку

10. У якій проєкції як допоміжна поверхня використовується площина?

А конічній

Б поліконічній

В азимутальній

Г циліндричній

11. У якому кліматичному поясі знаходиться найвологіше місце на Землі – селище Черапунджі?

А екваторіальному

Б субекваторіальному

В тропічному

Г субтропічному

12. Територія якої області НЕ зазнала впливу дніпровського зледеніння?

А Волинська

Б Хмельницька

В Черкаська

Г Полтавська

13. Для якого типу клімату характерні такі особливості: t січня $+20^{\circ}\text{C}$, t липня $+25^{\circ}\text{C}$, опадів 1200 мм за рік з літнім максимумом?

А субекваторіальний

Б екваторіальний

В субтропічний вологий

Г субтропічний середземноморський

14. Який масштаб глобуса, у якого довжина екватора становить 40 см?

А 1:100 000

Б 1:1 000 000

В 1:10 000 000

Г 1:100 000 000

15. Коли альbedo в нашій місцевості є найбільшим?

А навесні

Б влітку

В восени

Г взимку

16. Опускання стовпчика барометра вказує на

А стійку негоду

Б стійку ясну погоду

В погіршення погоди

Г покращання погоди

17. Що є характерним і для озера Байкал, і для озера Вікторія?

А розміщені на одному материку

Б замерзають взимку

В мають тектонічне походження улоговини

Г відносяться до солоних озер

18. Які гори Африки мають такий же вік, що й Анди Південної Америки?

А Капські гори

Б Драконові гори

В Атлаські гори

Г Ефіопське нагір'я

19. Зазначте найдавніший період горотворення

А герцинський

Б байкальський

В альпійський

Г каледонський

20. Рельєф Євразії дуже різноманітний, тому що

А в основі материка лежить одна платформа, яка складена різноманітними гірськими породами

Б її територія має складну тектонічну будову

В на її території дуже різноманітні кліматичні умови

Г у межах її території немає платформ, а тільки області складчастості

21. Укажіть, на якому півострові змінюються природні зони з півночі на південь у такій послідовності: тундра, лісотундра, тайга.

А Лабрадор

Б Корея

В Таймир

Г Аляска

22. Для якого типу клімату протягом року характерні високий атмосферний тиск і антициклональна погода?

А екваторіальний

Б субтропічний середземноморський

В тропічний пустельний

Г помірний морський

23. Основні поклади нафти й газу на території України пов'язані з:

- А** близькістю магматичних порід до земної поверхні
- Б** районами підвищеної тектонічної активності й горотворення
- В** прогинами земної кори
- Г** антикліналями

24. Як називають перевищення витоку річки над її гирлом?

- А** похил річки
- Б** падіння річки
- В** витрата річки
- Г** стік річки

25. Для якої природної зони характерне надмірне зволоження при річній кількості опадів 200 мм?

- А** тайги
- Б** тундри
- В** екваторіальних лісів
- Г** мішаних лісів

26. Зазначте твердження, яке правильно характеризує вплив західного перенесення повітряних мас на клімат України

- А** зумовлює зниження температури влітку
- Б** сприяє посушливості клімату
- В** посилює континентальність клімату
- Г** зумовлює підвищення температур влітку

27. Відстань від якого мису до екватора є найменшою?

- А** Рока
- Б** Мерчісон
- В** Йорк
- Г** Піай

28. Вкажіть ім'я нашого співвітчизника, правнука запорізького козака, який зробив великий внесок у вивчення Центральної Азії

- А** В. Вернадський
- Б** М. Міклухо-Маклай
- В** М. Пржевальський
- Г** П. Семенов-Тянь-Шанський

29. Яка річка протікає південно-західним кордоном України

- А** Десна
- Б** Західний Буг
- В** Рось
- Г** Дунай

30. У яку частину Анд туристу варто їхати, щоб побачити багато льодовиків?

- А** центральну
- Б** південну
- В** північну
- Г** східну

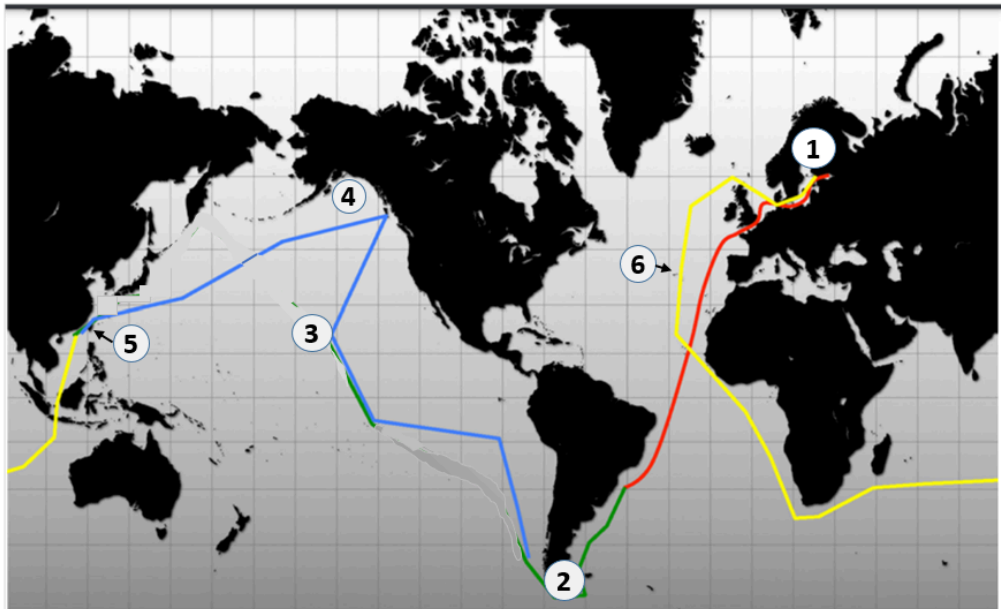
9 клас

Теоретичні питання (12 балів за кожне запитання)

1. Поясніть чому пункти, які знаходяться на одній паралелі, не завжди мають однакові показники температури повітря. Наведіть приклади. На якому півострові, Піренейському чи Корейському, (лежать майже у однакових широтах) будуть вищі середні температури січня? Відповідь обґрунтуйте.
2. Які закономірності простежуються в забезпеченні території України водними ресурсами? Чим їх можна пояснити? Які сучасні проблеми актуальні для водних ресурсів нашої країни?
3. Що ви розумієте під поняттям «хибна» або «несправжня» урбанізація? Які причини її розвитку, в яких країнах і регіонах світу вона поширена? Частина мешканців селищ міського типу, малих і навіть середніх міст України мають городи біля своїх помешкань, тримають птицю й навіть худобу. Чи доречно відносити їх до міських жителів, а поселення – до категорії міських? Чи можна вважати такі явища формою «хибної» урбанізації? Відповідь обґрунтуйте.

Практичні завдання (6 балів за кожне завдання)

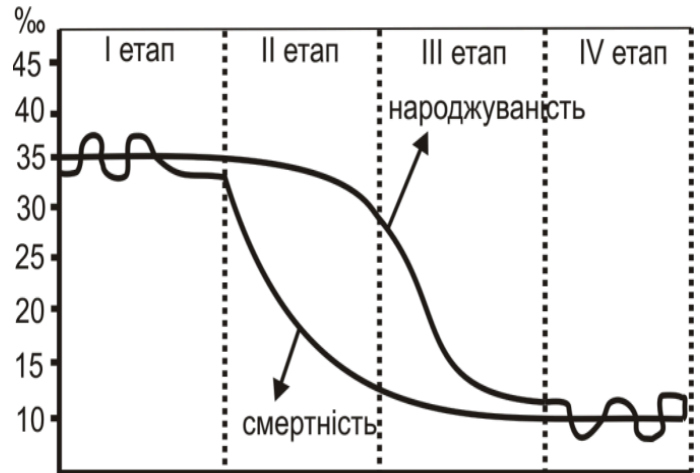
1. Відомий мореплавець, наш земляк, Юрій Лисянський, як капітан шлюпу «Нева» здійснив навколосвітню подорож 1803-1806 рр. за маршрутом, представленим на рисунку. Визначте географічні об'єкти, пов'язані з маршрутом цієї експедиції, і заповніть таблицю.

№	Вид об'єкту	Назва
1	море	
2	мис	
3	острови	
4	затока	
5	острів	
6	острови	

2. На рисунку зображена класична схема демографічного переходу. Користуючись зображенням на рисунку, дайте відповіді на такі запитання:

- у межах якого етапу демографічного переходу і чому спостерігався демографічний вибух;
- на якому етапі демографічного переходу знаходяться такі країни як Ангола, Нігерія, Чад? Відповідь обґрунтуйте;
- упродовж якого етапу і чому спостерігалось різке скорочення смертності населення?

Тестові завдання (1 бал за кожну правильну відповідь)

- Який чисельний масштаб карти, якщо 1 см² її площі відповідає 100 га на місцевості?**
 А 1:10 000
 Б 1:100 000
 В 1:1 000 000
 Г 1:10 000 000
- Який азимут відповідає північно-західному румбу 70°15'?**
 А 19°45'
 Б 20°15'
 В 289°15'
 Г 289°45'
- Яким, приблизно, буде атмосферний тиск на вершині Говерли, якщо у Ворохті, яка знаходиться на висоті 850 м, у цей час 680 мм рт. ст.?**
 А 760 мм рт. ст.
 Б 680 мм рт. ст.
 В 620 мм рт. ст.
 Г 560 мм рт. ст.
- Яка погода НЕ характерна для антициклону?**
 А значне зниження температури повітря під ранок
 Б осінні та весняні заморозки
 В утворення вранішньої роси
 Г незначні добові коливання температури повітря
- У якому місті Сонце сідає найпізніше?**
 А Київ
 Б Полтава
 В Черкаси
 Г Вінниця
- Якій від'ємній тектонічній структурі НЕ відповідає низовина?**
 А Закарпатському прогину
 Б Передкарпатському прогину
 В Причорноморській западині
 Г Дніпровсько-Донецькій западині
- У якому водному об'єкті зосереджені основні запаси прісної води?**

А льодовиках

Б річках

В озерах

Г болотах

8. Яка течія знаходиться в іншому океані, ніж три решта?

А Канарська

Б Перуанська

В Бразильська

Г Гольфстрім

9. Для якого типу клімату характерні такі особливості: t січня +20°C, t липня - +25°C, опадів 1200 мм за рік з літнім максимумом?

А субекваторіальний

Б екваторіальний

В субтропічний вологий

Г субтропічний середземноморський

10. У якій проєкції як допоміжна поверхня використовується площина?

А конічній

Б поліконічній

В азимутальній

Г циліндричній

11. У якому кліматичному поясі знаходиться найвологіше місце на Землі – селище Черапунджі?

А екваторіальному

Б субекваторіальному

В тропічному

Г субтропічному

12. Коли альbedo в нашій місцевості є найбільшим?

А навесні

Б влітку

В восени

Г взимку

13. Опускання стовпчика барометра вказує на

А стійку негоду

Б стійку ясну погоду

В погіршення погоди

Г покращання погоди

14. Яким буде масштаб глобуса, у якого довжина екватора становить 40 см?

А 1:100 000

Б 1:1 000 000

В 1:10 000 000

Г 1:100 000 000

15. Відстань від якого мису до екватора є найменшою?

А Рока

Б Мерчісон

В Йорк

Г Піай

16. Для якої природної зони характерне надмірне зволоження при річній кількості опадів 200 мм?

А тайги

Б тундри

В екваторіальних лісів

Г мішаних лісів

17. Що є характерним і для озера Байкал, і для озера Вікторія?

- А** розміщені на одному материка
- Б** замерзають взимку
- В** мають тектонічне походження улоговини
- Г** відносяться до солоних озер

18. Які гори Африки мають такий же вік, що й Анди Південної Америки?

- А** Капські гори
- Б** Драконові гори
- В** Атлаські гори
- Г** Ефіопське нагір'я

19. Зазначте твердження, яке правильно характеризує вплив західного перенесення повітряних мас на клімат України

- А** зумовлює зниження температури влітку
- Б** сприяє посушливості клімату
- В** посилює континентальність клімату
- Г** зумовлює підвищення температур влітку

20. Вкажіть дослідника, правнука запорізького козака, який зробив великий внесок у вивчення Центральної Азії

- А** В. Вернадський
- Б** М. Міклухо-Маклай
- В** М. Пржевальський
- Г** П. Семенов-Тянь-Шанський

21. Укажіть, на якому півострові змінюються природні зони з півночі на південь у такій послідовності: тундра, лісотундра, тайга.

- А** Лабрадор
- Б** Корея
- В** Таймир
- Г** Аляска

22. У яку частину Анд туристу варто їхати, щоб побачити багато льодовиків?

- А** центральну
- Б** південну
- В** північну
- Г** східну

23. Основні поклади нафти й газу на території України пов'язані з:

- А** близькістю магматичних порід до земної поверхні
- Б** районами підвищеної тектонічної активності й горотворення
- В** прогинами земної кори
- Г** антикліналями

24. Оберіть правильну відповідність між мовною групою та народом, який до неї належить:

- А** Романська – поляки
- Б** Тюркська – таджики
- В** Германська – англійці
- Г** Слов'янська – румуни

25. Визначте кількість населення країни на кінець 2022 року, якщо на його початку в ній мешкало 94,5 млн осіб, а природний приріст становив 21,3 ‰.

- А** 98,4
- Б** 102,6
- В** 96,5
- Г** 97,8

26. Яка з названих областей має вищу частку міського населення?

- А** Тернопільська

- Б Рівненська
- В Волинська
- Г Одеська

27. Яке місто у своєму історичному розвитку мало назву Дніпродзержинськ?

- А Кам'янське
- Б Луганськ
- В Маріуполь
- Г Артемівськ

28. Виробництво яких видів технічних культур зросло в Україні в останні роки в кілька разів?

- А цукрових буряків і ріпаку
- Б льону-довгунцю та сої
- В сої та ріпаку
- Г льону-довгунцю та картоплі

29. Мегалополіс – це?

- А найбільша форма міського розселення
- Б одне велике місто разом із приміською зоною
- В територія з домінуванням сільського населення
- Г синонім слова «субурбанізація»

30. Знайдіть правильну відповідність між назвою річки та назвою міста, яке на ній розміщується

- А Сейм – Суми
- Б Кальміус - Луганськ
- В Західний Буг - Вінниця
- Г Стир – Луцьк

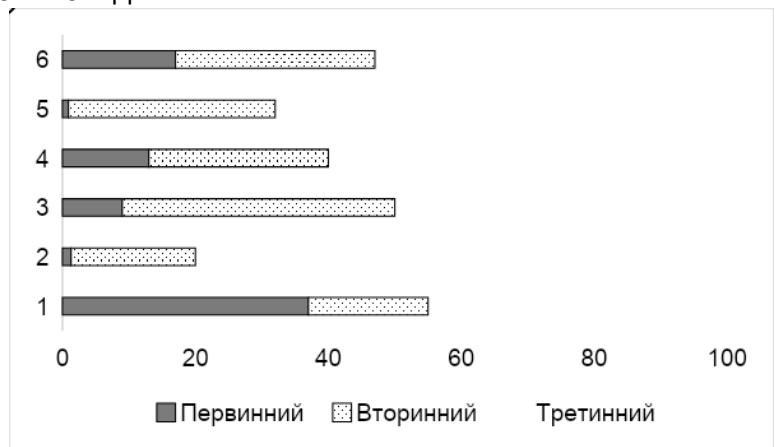
10 клас

Теоретичні питання (12 балів за кожне запитання)

1. Поясніть причини кліматичних відмінностей на території України в напрямках із півночі на південь та із заходу на схід. Змодельуйте ситуацію: як змінився б клімат на території України загалом, якщо б гірські системи обрамляли її не з заходу і півдня, а з півночі і сходу.
2. У листопаді 2022 року на Землі народився 8-мільярдний житель. Черговий мільярд мешканців з'явився на нашій планеті лише за 11 років. Такі швидкі темпи приросту населення давно турбують світову спільноту. Водночас в останні роки прогнози міжнародних експертів щодо подальшого зростання населення Землі розділилися. А що думаєте ви з цього приводу? Чи збережуться надалі такі ж високі темпи приросту населення, чи вони уповільняться, які чинники можуть вплинути на ці процеси? Наведіть аргументи на підтвердження своєї точки зору.
3. Чорна металургія є одним із провідних видів виробництва в Україні. Які позиції посідала наша держава у світовому виробництві чорних металів до 2022 року? Схарактеризуйте сильні та слабкі сторони металургійного виробництва України порівняно з розвиненими державами світу. Яких втрат зазнало металургійне виробництво України від початку збройної агресії Росії?

Практичні завдання (6 балів за кожне завдання)

1. Визначте координати пункту А, який знаходиться на однаковій відстані від Північного полюса та екватора, а його місцевий час на 6 год. 40 хв. менший, ніж у Парижі, який знаходиться на 2° сх. д.
2. На рисунку зображена секторна структура ВВП шести окремих країн світу (Китаю, Нігеру, України, Індії, Німеччини та США). Визначте й запишіть назви країн, які позначені на діаграмі цифрами від 1 до 6.

Тестові завдання (1 бал за кожну правильну відповідь)

1. Який чисельний масштаб карти, якщо 1 см² її площі відповідає 100 га на місцевості?
А 1:10 000
Б 1:100 000
В 1:1 000 000
Г 1:10 000 000
2. Який азимут відповідає північно-західному румбу 70°15'?
А 19°45'
Б 20°15'
В 289°15'
Г 289°45'

3. Яким, приблизно, буде атмосферний тиск на вершині Говерли, якщо у Ворохті, яка знаходиться на висоті 850 м, у цей час 680 мм рт. ст.?

А 760 мм рт. ст.

Б 680 мм рт. ст.

В 620 мм рт. ст.

Г 560 мм рт. ст.

4. Яка погода НЕ характерна для антициклону?

А значне зниження температури повітря під ранок

Б осінні та весняні заморозки

В утворення вранішньої роси

Г незначні добові коливання температури повітря

5. У яку частину Анд туристу варто їхати, щоб побачити багато льодовиків?

А центральну

Б південну

В північну

Г східну

6. Які гори Африки мають такий же вік, що й Анди Південної Америки?

А Капські гори

Б Драконові гори

В Атлаські гори

Г Ефіопське нагір'я

7. У якому водному об'єкті зосереджені основні запаси прісної води?

А льодовиках

Б річках

В озерах

Г болотах

8. Зазначте твердження, яке правильно характеризує вплив західного перенесення повітряних мас на клімат України

А зумовлює зниження температури влітку

Б сприяє посушливості клімату

В посилює континентальність клімату

Г зумовлює підвищення температур влітку

9. Для якого типу клімату характерні такі особливості: t січня +20°C, t липня - +25°C, опадів 1200 мм за рік з літнім максимумом?

А субекваторіальний

Б екваторіальний

В субтропічний вологий

Г субтропічний середземноморський

10. У якій проєкції як допоміжна поверхня використовується площина?

А конічній

Б поліконічній

В азимутальній

Г циліндричній

11. Основні поклади нафти й газу на території України пов'язані з:

А близькістю магматичних порід до земної поверхні

Б районами підвищеної тектонічної активності й горотворення

В прогинами земної кори

Г антикліналями

12. Коли альbedo в нашій місцевості є найбільшим?

А навесні

Б влітку

В восени

Г взимку

13. Опускання стовпчика барометра вказує на

А стійку негоду

Б стійку ясну погоду

В погіршення погоди

Г покращання погоди

14. Який масштаб глобуса, у якого довжина екватора становить 40 см?

А 1:100 000

Б 1:1 000 000

В 1:10 000 000

Г 1:100 000 000

15. Відстань від якого мису до екватора є найменшою?

А Рока

Б Мерчисон

В Йорк

Г Піай

16. Для якої природної зони характерне надмірне зволоження при річній кількості опадів 200 мм?

А тайги

Б тундри

В екваторіальних лісів

Г мішаних лісів

17. Укажіть, на якому півострові змінюються природні зони з півночі на південь у такій послідовності: тундра, лісотундра, тайга.

А Лабрадор

Б Корея

В Таймир

Г Аляска

18. Оберіть правильну відповідність між мовною групою та народом, який до неї належить:

А Слов'янська – молдавани

Б Грецька – албанці

В Тюркська – таджики

Г Романська – португальці

19. Оберіть правильну відповідність між назвою електростанції та областю її розташування

А Південноукраїнська АЕС – Одеська область

Б Зміївська ТЕС – Харківська область

В Трипільська ТЕС – Черкаська область

Г Миронівська ТЕС – Київська область

20. Яка з названих областей має вищу частку міського населення?

А Тернопільська

Б Рівненська

В Волинська

Г Одеська

21. Яке місто у своєму історичному розвитку мало назву Дніпродзержинськ?

А Кам'янське

Б Луганськ

В Маріуполь

Г Артемівськ

22. Виробництво яких видів технічних культур зросло в Україні в останні роки в кілька разів?

- А цукрових буряків і ріпаку
- Б льону-довгунцю та сої
- В сої та ріпаку
- Г льону-довгунцю та картоплі

23. Мегалополіс – це?

- А найбільша форма міського розселення
- Б одне велике місто разом із приміською зоною
- В територія з домінуванням сільського населення
- Г синонім слова «субурбанізація»

24. Знайдіть правильну відповідність між назвою річки та назвою міста, яке на ній розміщується

- А Сейм – Суми
- Б Кальміус - Луганськ
- В Західний Буг - Вінниця
- Г Стир – Луцьк

25. У якій європейській столиці розташований музей Прадо?

- А Лондоні
- Б Парижі
- В Мадриді
- Г Римі

26. Визначте кількість населення країни на кінець 2022 року, якщо на його початку в ній мешкало 86,5 млн осіб, а природний приріст становив 14 ‰.

- А 92,4
- Б 87,7
- В 89,3
- Г 90,5

27. Якими чинниками визнається розміщення підприємств з виробництва алюмінію та титану в Запоріжжі?

- А наявністю відповідної сировини
- Б наявністю джерел дешевої електроенергії
- В наявністю дешевих водних ресурсів
- Г зручним географічним положенням міста

28. Яке з названих міст є столицею європейської країни?

- А Мюнхен
- Б Мілан
- В Подгориця
- Г Дубровник

29. Країною термальних бань називають:

- А Румунію
- Б Болгарію
- В Францію
- Г Угорщину

30. Яка країна є світовим лідером за запасами мідних руд?

- А США
- Б Чилі
- В Мексика
- Г Китай

11 клас

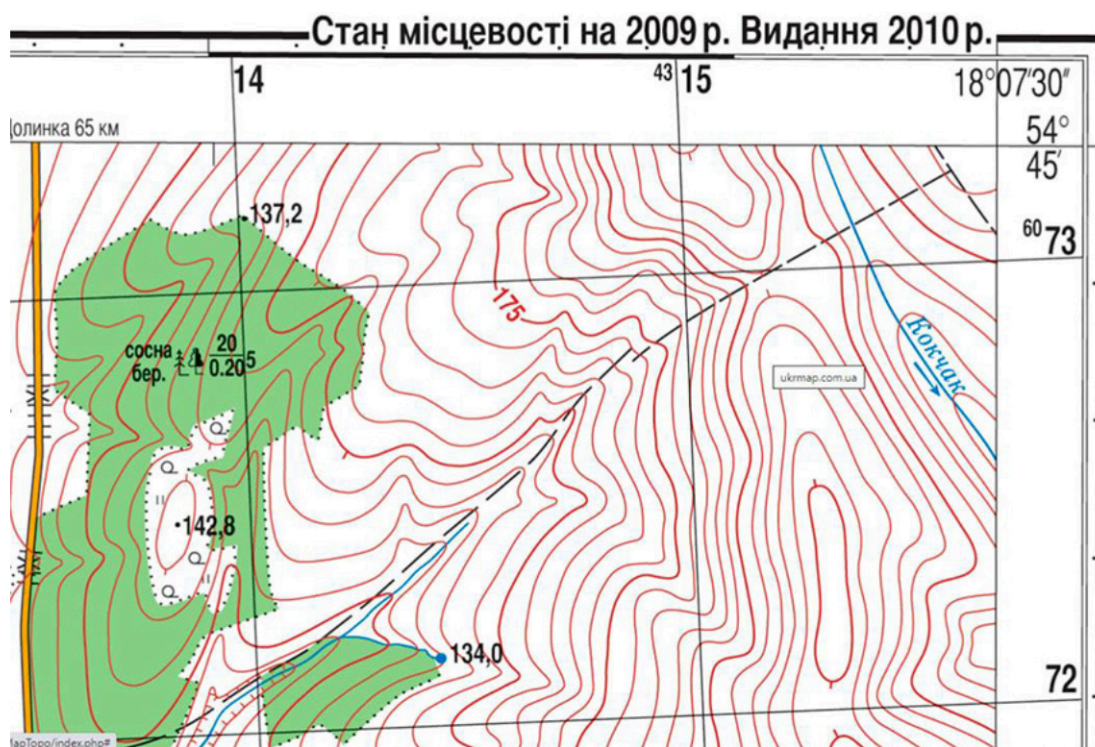
Теоретичні питання (12 балів за кожне запитання)

1. Які процеси на земній кулі утворюються під дією внутрішніх сил? Що є джерелом енергії для них? Поясніть зв'язок між тектонічною будовою і сейсмічною активністю окремих ділянок земної кори. Чому області підвищеної сейсмічної активності й вулканізму утворюють в Тихому океані так зване "вогняне кільце"? Чому немає відповідних "кілець" в інших океанах?
2. У 2022 році через повномасштабну агресію Росії сільське господарство України зазнало величезних прямих збитків і непрямих втрат. Розкрийте відмінність між поняттями «прямі збитки» та «непрямі втрати». Поясніть, які підрозділи аграрного виробництва та території України найбільше постраждали внаслідок війни. Чому, на вашу думку, прогнози експертів щодо перспектив урожаю основних сільськогосподарських культур у 2023 році є не дуже оптимістичними?
3. В економічно розвинених країнах світу, насамперед європейських, активно реалізуються програми реіндустріалізації. Що ви розумієте під цим поняттям, чим воно відрізняється від поняття «деіндустріалізація»? Розкрийте характерні ознаки процесу реіндустріалізації на прикладі окремих виробництв і країн світу. Аргументуйте, наскільки актуальною є реіндустріалізація для України?

Практичні завдання (6 балів за кожне завдання)

1. За фрагментом топографічної карти визначте:

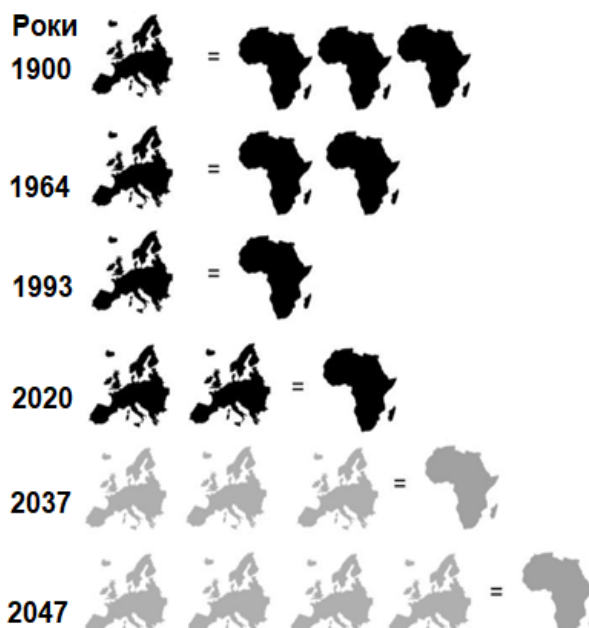
А	висоту перерізу	
Б	прямокутні координати джерела	
В	висоту сідловини, де її перетинає стежка	
Г	найбільше значення потовщеної горизонталі	
Д	широту паралелі, яка є рамкою карти	
Е	відстань між деревами у лісовому масиві	

2. На рисунку зображено співвідношення кількості населення Європи та Африки, а в таблиці – кількість населення Європи в різні роки. На основі даних таблиці й рисунка визначте:

1. Кількість населення Африки у 1900, 1964 та 2020 роках.
2. Щорічні темпи приросту населення Африки за 1900-1964, 1964-1993 та 1993-2020 роки.
3. Прогнозну кількість населення Африки у 2037 році.

Роки	Кількість населення Європи, млн осіб	Роки	Кількість населення Європи, млн осіб
1900	383	1993	722
1964	626	2020	748

Тестові завдання (1 бал за кожну правильну відповідь)

1. Яка погода НЕ характерна для антициклону?

- А** значне зниження температури повітря під ранок
Б осінні та весняні заморозки
В утворення вранішньої роси
Г незначні добові коливання температури повітря

2. Яким, приблизно, буде атмосферний тиск на вершині Говерли, якщо у Ворохті, яка знаходиться на висоті 850 м, у цей час 680 мм рт. ст.?

- А** 760 мм рт. ст.
Б 680 мм рт. ст.

В 620 мм рт. ст.

Г 560 мм рт. ст.

3. Який азимут відповідає північно-західному румбу $70^{\circ}15'$?

А $19^{\circ}45'$

Б $20^{\circ}15'$

В $289^{\circ}15'$

Г $289^{\circ}45'$

4. У якому місті Сонце сідає найпізніше?

А Київ

Б Полтава

В Черкаси

Г Вінниця

5. У яку частину Анд туристу варто їхати, щоб побачити багато льодовиків?

А центральну

Б південну

В північну

Г східну

6. У якому водному об'єкті зосереджені основні запаси прісної води?

А льодовиках

Б річках

В озерах

Г болотах

7. Відстань від якого мису до екватора є найменшою?

А Рока

Б Мерчисон

В Йорк

Г Піай

8. Бриз – це вітер, який дме з води на суходіл

А вдень

Б вночі

В влітку

Г взимку

9. У якій проєкції як допоміжна поверхня використовується площина?

А конічній

Б поліконічній

В азимутальній

Г циліндричній

10. Основні поклади нафти й газу на території України пов'язані з:

А близькістю магматичних порід до земної поверхні

Б районами підвищеної тектонічної активності й горотворення

В прогинами земної кори

Г антикліналями

11. Для якого типу клімату характерні такі особливості: t січня $+20^{\circ}\text{C}$, t липня $+25^{\circ}\text{C}$, опадів 1200 мм за рік з літнім максимумом?

А субекваторіальний

Б екваторіальний

В субтропічний вологий

Г субтропічний середземноморський

12. Який масштаб глобуса, у якого довжина екватора становить 40 см?

А 1:100 000

Б 1:1 000 000

В 1:10 000 000

Г 1:100 000 000

13. Опускання стовпчика барометра вказує на

А стійку негоду

Б стійку ясну погоду

В погіршення погоди

Г покращання погоди

14. Яка річка протікає південно-західним кордоном України

А Десна

Б Західний Буг

В Рось

Г Дунай

15. Які гори Африки мають такий же вік, що й Анди Південної Америки?

А Капські гори

Б Драконові гори

В Атлаські гори

Г Ефіопське нагір'я

16. Зазначте твердження, яке правильно характеризує вплив західного перенесення повітряних мас на клімат України

А зумовлює зниження температури влітку

Б сприяє посушливості клімату

В посилює континентальність клімату

Г зумовлює підвищення температур влітку

17. Зазначте найдавніший період горотворення

А герцинський

Б байкальський

В альпійський

Г каледонський

18. Оберіть правильну відповідність між мовною групою та народом, який до неї належить:

А Романська – чехи

Б Албанська – греки

В Тюркська – казахи

Г Слов'янська – французи

19. Оберіть правильну відповідність між назвою електростанції та областю її розташування

А Південноукраїнська АЕС – Одеська область

Б Зміївська ТЕС – Харківська область

В Трипільська ТЕС – Черкаська область

Г Миронівська ТЕС – Київська область

20. Яка з названих областей має вищу частку міського населення?

А Тернопільська

Б Рівненська

В Волинська

Г Одеська

21. Яке місто у своєму історичному розвитку мало назву Дніпродзержинськ?

А Кам'янське

Б Луганськ

В Маріуполь

Г Артемівськ

22. Виробництво яких видів технічних культур зросло в Україні в останні роки в кілька разів?

А цукрових буряків і ріпаку

Б льону-довгунцю та сої

В сої та ріпаку

Г льону-довгунцю та картоплі

23. Мегалополіс – це?

А найбільша форма міського розселення

Б одне велике місто разом із приміською зоною

В територія з домінуванням сільського населення

Г синонім слова «субурбанізація»

24. Знайдіть правильну відповідність між назвою річки та назвою міста, яке на ній розміщується

А Сейм – Суми

Б Кальміус - Луганськ

В Західний Буг - Вінниця

Г Стир – Луцьк

25. З наведеного переліку оберіть ту пару країн, де проводиться політика заохочування народжуваності?

А Норвегія, Швеція

Б Індія, Пакистан

В Чад, Ангола

Г Японія, Афганістан

26. Визначте кількість населення країни на кінець 2022 року, якщо на його початку в ній мешкало 105,6 млн осіб, а природний приріст становив 18,5 ‰.

А 107,6

Б 110,6

В 107,0

Г 108,5

27. Якими чинниками визнається розміщення підприємств з виробництва алюмінію та титану в Запоріжжі?

А наявністю відповідної сировини

Б наявністю джерел дешевої електроенергії

В наявністю дешевих водних ресурсів

Г зручним географічним положенням міста

28. Яке з названих міст є столицею європейської країни?

А Мюнхен

Б Мілан

В Подгориця

Г Дубровник

29. Сейкан – це найбільший в Японії:

А мегалополіс

Б національний парк

В підводний тунель

Г індустриальний парк

30. Провідним центром літакобудування в Європі є:

А Ліверпуль

Б Мілан

В Тулуза

Г Вроцлав